

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunfullmäktige

Datum:
2026-08-12

Diarienummer:
KSN-2024-03244

Handläggare:
Daniel Karlsson

Svar på motion om Trygghetsjour för alla äldre som behöver akut äldreomsorg från Karin Thalén (C)

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Karin Thalén (C) föreslår i en motion väckt 5 november 2024 att utreda förutsättningar för en trygghetsjour öppen för alla äldre som behöver akut äldreomsorg. I motionen beskrivs fördelar i form av att de äldre snabbare skulle få hjälp, samt ökad trygghet och minskad oro. Vidare att de anhöriga skulle kunna känna sig tryggare och orka mer och att kommunen kan jobba mer förebyggande och fånga upp behov tidigare hos de äldre.

I motionssvaret framhålls att motionens intentioner ligger i linje med den nya socialtjänstlagen. Därtill att arbete pågår för att kartlägga och vidareutveckla insatser utan behovsprövning, samt stärka kommunens utvecklingsarbete för att möta personer i akut behov av stöd. Mot bakgrund av detta bedöms inte en särskild utredning om trygghetsjourens uppdrag som nödvändig.

Beredning

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Ärendet har behandlats på äldrenämndens sammanträde 10 juni 2026 och kommunstyrelsen sammanträde 17 juni 2026.

Föredragning

Karin Thalén (C) föreslår i en motion väckt den 5 november 2024 att utreda förutsättningarna för en trygghetsjour öppen för alla äldre med behov av akut äldreomsorg. Motionären lyfter att en sådan funktion skulle kunna bidra till ökad trygghet för både äldre och anhöriga samt möjliggöra tidigare och mer förebyggande insatser.

Stockholms stad nämns i motionen som exempel. Det bör dock framhållas att jämförelser mellan Stockholm stad och Uppsala kommun behöver göras med viss försiktighet, då kommunerna har olika organisatoriska förutsättningar och arbetssätt. Det stämmer att Stockholms trygghetsjour har mandat att fatta vissa biståndsbeslut kvällar, nätter och helger. Samtidigt innebär detta inte att motsvarande stöd saknas i Uppsala kommun, även om uppdrag och ansvar är organiserade på ett annat sätt.

Uppsala kommuns trygghetsjour har i uppdrag att dygnet runt ta emot larmanrop från personer med beviljat trygghetslarm och vid behov skicka ut hemtjänst. Ansökningar om vård- och omsorgsinsatser hanteras av biståndshandläggare under ordinarie handläggningstid.

För individer som ännu inte har ett biståndsbeslut men som behöver akut stöd kvällar och helger finns socialjouren, som arbetar nära polis och andra myndigheter och som i vissa situationer kan fatta myndighetsbeslut. Därutöver finns andra former av stöd vid akuta situationer, exempelvis direktplatser på särskilda boenden samt utförares ansvar att hantera oförutsedda och tillfälliga behov inom hemtjänsten.

Samtidigt pågår ett utvecklingsarbete inom vård- och omsorgsförvaltningen i linje med motionens intentioner och socialtjänstlagens inriktning. I detta arbete sker även samverkan med socialnämnden och socialförvaltningen för att analysera behov av ytterligare stödsatser, ansvarsfördelning och former för samarbete kopplat till socialjouren och äldre personer i akuta situationer.

För det fall utvecklingsarbetet föranleder förändringar i organisation eller ansvarsfördelning kommer berörda nämnder att informeras och göras delaktiga.

Mot denna bakgrund bedöms motionen besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 augusti 2026
- Bilaga 1, Motion om Trygghetsjour för alla äldre som behöver akut äldreomsorg från Karin Thalén (C)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från äldrenämnden 10 juni 2026
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från kommunstyrelsen 17 juni 2026

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Centerpartiet Uppsala

Motion om Trygghetsjour för alla äldre som behöver akut omsorg

Äldre med biståndsbeslut för hemtjänst eller trygghetslarm kan använda Trygghetsjouren genom att larma med larmklockan eller ringa vid akuta händelser. Den möjligheten saknas helt för andra äldre som inte har trygghetslarm och hamnar i akuta behov av äldreomsorg. Därför anser vi att det behövs en trygghetsjour för alla äldre som behöver akut äldreomsorg, inte bara för de som har hemtjänst eller trygghetslarm.

Många äldre är idag ensamstående både med och utan anhöriga/närstående. Hälsotillstånd kan snabbt förändras och behov av snabb hjälp kan behöva påkallas. Det kan till exempel handla om dålig nutrition, läkemedelspåverkan med fall som följd, kognitiv svikt eller att man inte kan sköta dagliga inköp på grund av nedsatt funktion. Det kan vara närstående som vårdar en äldre person hemma och själv behöver sjukhusvård eller inte klarar av insatserna dygnet runt.

Integritet och självbestämmande kan vara skäl till att man saknar hemtjänst eller larm och det kan finnas ett motstånd för många äldre att ta emot hjälp. Det är en process att acceptera hjälp och välja att ansöka om hemtjänst och/eller trygghetslarm. Det är ofta en tuff period, inte minst för oroliga anhöriga/närstående. I detta läge står den äldre utan möjlighet till akut hjälp. Och då vänder man sig därför till sjukvården och påkallar ambulans för att få hjälp. Många gånger skulle dessa ärenden kunna tas om hand av kommunen och inte av akutsjukvården.

Omställningen till en mer *Nära vård* pågår och det finns idag möjlighet att få bra vård och omsorg hemma genom hemvården, hemtjänsten, mobila närvårdsteam och äldrevårdsenheten. Mer vård flyttar från sjukvårdsinstanser till kommunen där de äldre kan få adekvat och god vård och omsorg i det egna hemmet eller i olika boendeformer. Men det är för personer som har biståndsbeslut och beviljats insatser.

Fördelar med en trygghetsjour för alla äldre är att de snabbare får hjälp, att tryggheten ökar och oron minskar. De anhöriga känner sig tryggare och orkar mer. Och kommunen kan jobba mer förebyggande och fånga upp behov tidigare hos de äldre.

I Stockholm Stad är Trygghetsjouren öppen för alla äldre som behöver akut omsorg. De tar emot larmanrop och kan även fatta biståndsbeslut på kvällar, nätter och helger om en invånare akut behöver äldreomsorg. De finns tillgängliga för medborgarna för att vid behov ge råd och stöd och förmedla hjälp. Och de samverkar med andra myndigheter och organisationer som SOS Alarm, sjukvården, polis och andra aktörer.

Centerpartiet Uppsala

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Centerpartiet att kommunfullmäktige beslutar

att utreda förutsättningar för en Trygghetsjour öppen för alla äldre som behöver akut äldreomsorg

Karin Thalén (C)
2024-11-05

Äldrenämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-10

§ 49

Motion om Trygghetsjour för alla äldre som behöver akut äldreomsorg från Karin Thalén (C)

ALN-2026-00390

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Karin Thalén (C) föreslår i en motion väckt 5 november 2024 att utreda förutsättningar för en trygghetsjour öppen för alla äldre som behöver akut äldreomsorg. I motionen beskrivs fördelar i form av att de äldre snabbare skulle få hjälp, samt ökad trygghet och minskad oro. Vidare att de anhöriga skulle kunna känna sig tryggare och orka mer och att kommunen kan jobba mer förebyggande och fånga upp behov tidigare hos de äldre.

I motionssvaret framhålls att motionens intentioner ligger i linje med den nya socialtjänstlagen. Därtill att arbete pågår för att kartlägga och vidareutveckla insatser utan behovsprövning, samt stärka kommunens utvecklingsarbete för att möta personer i akut behov av stöd. Mot bakgrund av detta bedöms inte en särskild utredning om trygghetsjourens uppdrag som nödvändig.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 22 maj 2026
- Bilaga, Motion om Trygghetsjour för alla äldre som behöver akut äldreomsorg från Karin Thalén (C)

Yrkanden

Anna Wetterbom (C), Cecilia Forss (M), Ola Gustavsson (L), Evelina Solem (KD) och Maria Rosander (SD) yrkar bifall till motionen.

Asal Gohari (S) yrkar bifall på liggande förslag på svar.

Äldrenämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-10

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag att besvara motionen mot Cecilia Forss (M) m.fl. förslag att bifalla motionen, och finner att nämnden beslutar enligt liggande förslag.

Reservationer

Cecilia Forss (M), Ola Gustavsson (L), Anna Wetterbom (C), Evelina Solem (KD) och Lena Sandström (M) reserverar sig enligt följande:

Uppsala kommun har en trygghetsjour men den är begränsad till personer medtrygghetslarm. Det finns också socialjour, kontaktcentrum, fler olika resurcentra och jourer i samarbete med kommunen. Vi menar att det blir för mycket att hålla ordning på med olika telefonnummer och olika telefontider.

Alla seniorer behöver trygghet i vardagen och skall kunna få hjälp på ett enkelt sätt, dygnet om. Ett område som idag är splittrat på många utförare är våld i nära relationer. Särskild kunskap behövs då våldet ofta är annorlunda än för yngre.

Ett annat område är akuta behov av omsorg, dvs som inte kan vänta på hantering av biståndshandläggare under ordinarie handläggningstid. Då skall man inte behöva leta efter uppgifter till en socialjour, vars kunskaper om äldres omsorgsbehov kan variera. Verksamhet som Uppsala kommun erbjuder är mycket bra. Men det är svårt att veta vad som finns och att hålla ordning på alla olika kontakter och telefontider. Risken är stor att man inte hittar rätt.

Även andra behov kan uppstå utan förvarning. Ett effektivt sätt att samla kunskap och hjälpåtgärder är jourtelefon. Största fördelen är att den som behöver hjälp inte behöver ha kunskap om alla instanser som kan erbjuda hjälp.

Vi yrkar bifall till Centerns båda motioner om trygghetsjour och tantjour.

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-17

§ 243

Svar på motion från Karin Thalén (C) om Trygghetsjour för alla äldre som behöver akut äldreomsorg

KSN-2024-03244

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Karin Thalén (C) föreslår i en motion väckt 5 november 2024 att utreda förutsättningar för en trygghetsjour öppen för alla äldre som behöver akut äldreomsorg. I motionen beskrivs fördelar i form av att de äldre snabbare skulle få hjälp, samt ökad trygghet och minskad oro. Vidare att de anhöriga skulle kunna känna sig tryggare och orka mer och att kommunen kan jobba mer förebyggande och fånga upp behov tidigare hos de äldre.

I motionssvaret framhålls att motionens intentioner ligger i linje med den nya socialtjänstlagen. Därtill att arbete pågår för att kartlägga och vidareutveckla insatser utan behovsprövning, samt stärka kommunens utvecklingsarbete för att möta personer i akut behov av stöd. Mot bakgrund av detta bedöms inte en särskild utredning om trygghetsjourens uppdrag som nödvändig.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 juni 2026
- Bilaga 1, Motion om Trygghetsjour för alla äldre som behöver akut äldreomsorg från Karin Thalén (C)
- Bilaga 2, protokollsutdrag från äldrenämnden 10 juni 2026

Yrkanden

Ehsan Nasari (C), Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar bifall till motionen.

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
 2026-06-17

Maria Rosander (SD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer liggande förslag att besvara motionen mot Ehsan Nasari (C) m.fl. yrkande att bifalla densamma och finner att kommunstyrelsen bifaller liggande förslag att besvara motionen.

Reservationer

Therez Almerfors (M), Sofia Andersson (M), Ehsan Nasari (C), Jonas Segersam (KD), Jonas Petersson (C), Fredrik Hultman (M) och Mats Gyllander (M) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

Uppsala kommun har en trygghetsjour men den är begränsad till personer med trygghetslarm. Det finns också socialjour, kontaktcentrum, fler olika resurcentra och jourer i samarbete med kommunen. Vi menar att det blir för mycket att hålla ordning på med olika telefonnummer och olika telefontider.

Alla seniorer behöver trygghet i vardagen och skall kunna få hjälp på ett enkelt sätt, dygnet om. Ett område som idag är splittrat på många utförare är våld i nära relationer. Särskild kunskap behövs då våldet ofta är annorlunda än för yngre.

Ett annat område är akuta behov av omsorg, dvs som inte kan vänta på hantering av biståndshandläggare under ordinarie handläggningstid. Då skall man inte behöva leta efter uppgifter till en socialjour, vars kunskaper om äldres omsorgsbehov kan variera.

Verksamhet som Uppsala kommun erbjuder är mycket bra. Men det är svårt att veta vad som finns och att hålla ordning på alla olika kontakter och telefontider. Risken är stor att man inte hittar rätt. Även andra behov kan uppstå utan förvarning. Ett effektivt sätt att samla kunskap och hjälpåtgärder är jourtelefon. Största fördelen är att den som behöver hjälp inte behöver ha kunskap om alla instanser som kan erbjuda hjälp.

Vi reserverar oss till förmån för att bifalla motionen

Maria Rosander (SD) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

Många äldre lever ett aktivt och självständigt liv men kan vid tillfällig sjukdom, skada eller annan akut situation behöva stöd utan att för den skull ha behov av varaktiga äldreomsorgsinsatser. I dag riskerar dessa personer att hamna mellan stolarna, där alternativen ofta blir ambulans, akutmottagning eller att klara sig helt på egen hand.

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
 2026-06-17

Sverigedemokraterna delar motionärens intention om att utreda möjligheten att inrätta en trygghetsjour för äldre utan biståndsbeslut. En sådan funktion kan bidra till ökad trygghet för äldre och anhöriga, stärka omställningen till nära vård och samtidigt minska belastningen på såväl sjukvården som den ordinarie äldreomsorgen.

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (UP) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att det är mycket viktigt att det finns en väl fungerande "Trygghetsjour" för äldre i akut behov av äldreomsorg. Det är viktigt att Uppsala kommuns trygghetsjour dygnet runt skyndsamt kan svara upp mot larm från personer med beviljat trygghetslarm. Det är även viktigt att denna hjälp finns till äldre som inte har trygghetslarm men på andra sätt larmar kommunen om akut läge. Det som är särskilt viktigt att förbättra är situationen för äldre som för första gången varit inlagda på sjukhus och därifrån för första gången kan vara i behov av omsorg. Allt för ofta skickas äldre och sköra hem som inte är i ett tillstånd där det är lämpligt utan att de ska placeras på ett mellanvårdsboende eller omgående beviljas omfattande hemtjänst tills personen är i skick att rimligt klara sig själv. Samverkan mellan Region Uppsala och Uppsala kommun måste förbättras och enskilda Uppsalabors behov ska helt styra.